

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: J. T., zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2014, č. j. MSK 112307/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 8. 2015, č. j. 19 A 28/2014 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před správními orgány

[1] Magistrát města Frýdku-Místku, odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 12. 6. 2014, č. j. MMFM 67932/2014, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), neboť porušil § 4 písm. c) téhož zákona. Uvedeného přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 24. 10. 2013 v 14:32 hod. na Zámeckém náměstí ve Frýdku-Místku stál s vozidlem Peugeot RZ X v rozporu s dopravní značkou č. IP25a „Zóna zákazu zastavení mimo vyznačená parkoviště“. Za tento přestupek mu správní orgán prvního stupně uložil pokutu ve výši 1.500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce prostřednictvím svého zmocněnce P. K. blanketní odvolání, které ani na výzvu nedoplnil. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II. Posouzení věci krajským soudem

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[4] Pokud jde o doručování písemností zmocněnci žalobce, konkrétně o doručení předvolání k ústnímu jednání, rozhodnutí o přestupku a usnesení o určení lhůty k doplnění blanketního odvolání, krajský soud považoval za podstatné, že v souladu s požadavkem zmocněnce žalobce mu bylo doručováno nejprve elektronicky na adresu X. Adresát však převzetí doručované písemnosti nepotvrdil, proto správní orgán prvního stupně přistoupil k doručení prostřednictvím držitele poštovní licence na doručovací adresu zmocněnce žalobce evidovanou v registru obyvatel k datu doručování a současně na adresu trvalého pobytu zmocněnce žalobce. Podle krajského soudu k doručení zásilek došlo fikcí, tj. desátým dnem ode dne, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí. Nad rámec povinnosti doručovat zmocněnci žalobce, správní orgán prvního stupně doručil předvolání k ústnímu jednání a rozhodnutí o přestupku rovněž žalobci. Námitku, že žalobce nemohl u ústního jednání uplatnit tvrzení na svou obhajobu a vyjádřit se k provedeným důkazům, krajský soud označil za nedůvodnou. Nepřisvědčil ani námitce žalobce, že zmocněnec nemohl v odvolacím řízení argumentovat nesprávností rozhodnutí o přestupku. Podle krajského soudu mu v tom nic nebránilo.

[5] Krajský soud dále aplikoval závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015 - 26, neboť v projednávané věci se shodně jednalo o nemožnost odeslání z důvodu, že elektronická adresa obsahovala diakritická znaménka, čili šlo o systémový problém technického charakteru. Žalovaný proto rozhodnutí zmocněnci žalobce doručil prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu pro doručování uvedenou v informačním systému evidence obyvatel. Krajský soud tedy shledal, že k účinnému doručení zásilky došlo dne 24. 10. 2014 fikcí, a to v rámci jednoleté prekluzivní lhůty, neboť přestupek byl spáchán dne 24. 10. 2013.

[6] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, neboť neexistovaly žádné důvodné pochybnosti o tom, že se žalobce předmětného přestupku dne 24. 10. 2013 dopustil. Žalobce namítal, že vozidlo zaparkovala jiná osoba, a to jeho kamarád P. K. (podle krajského soudu přitom není bez zajímavosti, že se jedná o stejnou osobu, která byla zmocněncem žalobce ve správním řízení), k čemuž navrhoval důkaz písemným doznáním P. K., případně jeho výslech jako svědka, jakož i svědkyně P. D., která měla být přítomna tomu, jak vozidlo bylo na daném místě zaparkováno, a to již dne 19. 10. 2013. Krajský soud konstatoval, že tato tvrzení byla poprvé uplatněna až v žalobě, přičemž žalobce strážníkovi městské policie nic z toho neuvedl na místě samém, naopak se odmítl vyjádřit. Žalobce navíc uvedené okolnosti neuplatnil ani v dalším

průběhu správního řízení, ačkoli tak mohl učinit, což by byla naprosto přirozená reakce člověka, který by se ocitl v podobné situaci jako žalobce. Krajský soud proto argumentaci žalobce neuvěřil. Za tohoto stavu neprováděl ani jím navržené důkazy a ze shodných důvodů neprováděl ani důkazy navržené žalovaným.

[7] Současně krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2015, č. j. 9 As 42/2015 - 39, a učinil závěr, že vzhledem k řádně provedenému dokazování ve správním řízení a pasivitě žalobce v jeho celém průběhu, nelze v řízení před správním soudem posuzovat důvodnost námitek týkajících se nesprávnosti skutkových zjištění, která byla účelově uplatněna až v řízení před krajským soudem. Výše uvedené závěry krajský soud vztáhl i k tvrzení žalobce poprvé uplatněnému až v žalobě, že ke spáchání přestupku mělo dojít již dne 19. 10. 2013. I toto tvrzení krajský soud shledal účelovým. Nadto krajský soud souhlasil s názorem žalovaného, že i kdyby tomu tak bylo, jednalo by se o trvalý přestupek, jehož páchání by bylo započato dne 19. 10. 2013 a dne 24. 10. 2013 by bylo ukončeno. Lhůta pro zánik odpovědnosti trvalého přestupku počíná běžet až ukončením protiprávního stavu, což by v daném případě bylo dne 24. 10. 2013.

III. Kasační stížnost

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a domáhá se jeho zrušení. S rozsudkem krajského soudu nesouhlasí z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), avšak jeho námitky obsahově odpovídají rovněž důvodům uvedeným v § 103 odst. 1 a) a d) s. ř. s.

[9] Stěžovatel činí sporným závěr krajského soudu o tom, že byl k jednání řádně předvolán a že mu bylo řádně doručeno rozhodnutí, neboť ve spise neexistuje věrohodný důkaz o tom, že by tyto písemnosti byly na elektronickou adresu X vypraveny. Žalovaný ani správní orgán prvního stupně netvrdili, a ani ze spisu nevyplývá, že by na předmětnou adresu písemnosti nemohli z objektivních technických příčin doručovat. Pouze v případě rozhodnutí o přestupku krajský soud odkázal na č. l. 29 spisu, z něhož ale nevyplývá, že by písemnost byla na uvedenou elektronickou adresu vypravena, tj. že by fakticky opustila server správního orgánu a dostala se do dispozice stěžovatele. Stejně tak v případě pokusu o doručení rozhodnutí žalovaného nelze z „print screenu“ dialogového okna obsahujícího hlášku „e-mail se nepodařilo odeslat“ dovodit, že důvodem byl neakceptovatelný formát adresy příjemce. Důvodem mohl být též momentální výpadek internetu na straně žalovaného.

[10] Krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda stěžovateli bylo zachováno právo vyjádřit se k podkladům. Formalisticky konstatoval, že toto právo bylo zachováno, neboť je tak uvedeno v protokolu o ústním jednání. K ústnímu jednání však stěžovatel nebyl řádně předvolán, a proto takové poučení nemůže mít právní účinky.

[11] Stěžovatel v řízení před krajským soudem namítal, že nebyl prokázán subjekt, tj. osoba, která se přestupku dopustila. Tvrzení krajského soudu, že skutkový stav byl zjištěn důkazy, jakými jsou fotodokumentace a situační nákres, je ve vztahu k prokázání subjektu

zcela irelevantní. Takové důkazy prokazují toliko to, že předmětné vozidlo bylo zaparkováno v zóně zákazu zastavení. Nijak však neprokazují, že je zaparkoval právě stěžovatel. Pokud se krajský soud snažil naznačit sníženou věrohodnost tvrzení o osobě řidiče vozidla jen proto, že stěžovatele zastupoval, pak je nutné zohlednit realie běžného života. Pokud je právně neznalé osobě doručen příkaz o uložení pokuty pro jednání, kterého se dopustil její kamarád, pak je logické, že taková osoba příkaz svému kamarádovi předá se slovy: „*Bud' si to zaplat', nebo si to se správním orgánem vyřeš'*“, notabene za situace, kdy kamarád stěžovatele, který vozidlo řídil, je ve správních řízeních, jak je z úřední činnosti krajskému soudu i Nejvyššímu správnímu soudu známo, zběhlý.

[12] Krajský soud odmítl provést důkazy, které ke svému tvrzení navrhoval stěžovatel, neboť jeho argumentaci neuvěřil. Krajský soud však nebyl oprávněn hodnotit věrohodnost tvrzení žalobce před provedením důkazů. Stěžovatel se neztotožňuje ani s úvahou krajského soudu, pro kterou považoval tvrzení žalobce za nevěrohodné. Krajský soud posuzoval „pozdní“ uplatnění tvrzení (a návrhů důkazů) pouze z pohledu toho, zda stěžovatel mohl tyto uplatnit (navrhnout) již dříve, přičemž postup stěžovatele, který tak neučinil, shledal nelogickým a nepřírozeným. Podle stěžovatele však nelze dávat do souvislosti logiku s právem už proto, že právo je humanitní věda, nikoliv matematika. Přezkoumávání přirozenosti stěžovatele je činěno subjektivně.

[13] Shora uvedené tvrzení krajského soudu je též nepřezkoumatelné z důvodu, že stěžovatel připojil k žalobě důkaz – „doznání pachatele“. Krajský soud tento důkaz neprovedl a ani neuvedl, z jakého důvodu. Krajský soud rovněž nevypořádal žalobní tvrzení o tom, že nebylo prokázáno, že by se přestupku dopustil stěžovatel, přičemž ani v rozhodnutí správních orgánů takovému závěru nesvědčí žádný podklad.

[14] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

[16] Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda řízení či napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost je nedůvodná.

IV.A K námitce nepřezkoumatelnosti

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů, protože byla-li by tato vada shledána, mohla by představovat překážku posouzení důvodnosti ostatních kasačních námitek. Nepřezkoumatelnost je ostatně vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí

podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat i z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by to stěžovatel sám nenamítal.

[19] Má-li rozhodnutí krajského soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. Tyto jednotlivé atributy přezkoumatelnosti nejsou soudním řádem správním stanoveny, je však možno vyjít z četné judikatury Nejvyššího správního soudu. Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, kterou vznesl stěžovatel, lze poukázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS nebo ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS. Podle této judikatury je nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů dána tehdy, opomene-li krajský soud vypořádat některou ze žalobních námitek, nebo není-li z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, proč krajský soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

[20] Žádnou z výše uvedených vad ani jiný důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu Nejvyšší správní soud neshledal. Navíc, stěžovatel si v kasační stížnosti sám protiřečí. Na jedné straně totiž namítá, že krajský soud jeho tvrzení nevypořádal a neuvedl, z jakého důvodu neprovedl jím navržený důkaz „doznáním pachatele“, současně však sám rekapituluje, jakým způsobem krajský soud vypořádal jeho tvrzení a důkazní návrhy, tedy z jakých důvodů považoval soud skutkový stav věci za dostatečně zjištěný, obraně stěžovatele neuvěřil, proč jím navrhované důkazy odmítl. Námitka nepřezkoumatelnosti je tak zjevně nedůvodná.

IV.B K námitkám týkajícím se doručování

[21] Stěžovatel dále činí spornými závěry krajského soudu týkající se doručování, resp. samotný postup správních orgánů při doručování písemností. Konkrétně v kasační stížnosti zmiňuje předvolání k ústnímu jednání, rozhodnutí o přestupku a rozhodnutí žalovaného.

[22] Podle § 20 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, se fyzické osobě „*písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastižena [...].*“ Podle § 19 odst. 3 správního řádu, „*[n]evylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení [...].*“

[23] V případě doručování na elektronickou adresu platí, že „*písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát datovou zprávou podepsanou adresátem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán*

písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“ (§ 19 odst. 8 správního řádu). Pokud pak nebylo možno doručit písemnost doručovanou na elektronickou adresu adresáta, protože se datová zpráva vrátila jako nedoručitelná, „učiní správní orgán neprodleně další pokus o její doručení; bude-li další pokus o doručení neúspěšný, doručí písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“ (§ 19 odst. 9 správního řádu).

[24] Ustanovení § 23 odst. 1 správního řádu pak stanoví, že se písemnost uloží, „[n]ebyli v případě doručování podle § 20 adresát zastížen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20.“ Podle § 24 odst. 1 správního řádu se písemnost považuje za doručenou posledním dnem desetidenní lhůty počínající běžet ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, jestliže si adresát uloženou písemnost v této lhůtě nevyzvedne.

[25] Pokud jde o předvolání k ústnímu jednání ze dne 18. 4. 2014, ze spisu správního orgánu prvního stupně vyplývá, že předvolání bylo zmocněnci stěžovatele P. K. doručováno nejdříve elektronicky na adresu X. Na č. l. 17 správního spisu je založen „print screen“ neboli otisk obrazovky, z něhož vyplývá, že e-mail (založený na č. l. 16) byl dne 18. 4. 2014 v 12:46 hod. odeslán referentkou dopravně správních agend Ing. K. Č. na shora uvedenou adresu. Ve spise se nenachází žádná písemnost, která by svědčila o tom, že by se předmětná zpráva správnímu orgánu prvního stupně vrátila jako nedoručitelná. Zmocněnec stěžovatele současně převzetí písemnosti podle § 19 odst. 8 správního řádu nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy (ani později) nepotvrdil, správní orgán prvního stupně proto dne 22. 4. 2014 přistoupil k doručování prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu zmocněnce evidovanou k datu doručování v informačním systému evidence obyvatel jako na adresu, na kterou mu mají být doručovány písemnosti (č. l. 19), tj. na adresu ve Španělsku, v Santa Cruz de Tenerife, avšak tato zásilka se dne 14. 5. 2014 vrátila jako nedoručená. Správní orgán prvního stupně současně dne 22. 4. 2014 přistoupil k doručování předvolání k ústnímu jednání prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu trvalého pobytu zmocněnce stěžovatele, tj. na adresu P. 6, Č. a. 23/601.

[26] Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu, že zásilka byla zmocněnci stěžovatele doručena podle § 24 odst. 1 správního řádu dne 5. 5. 2014, neboť adresát nebyl při doručování na adresu trvalého pobytu dne 23. 4. 2014 zastížen, byl vyzván, aby si uloženou písemnost vyzvedl na poště ve lhůtě deseti dnů s tím, že zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 23. 4. 2014 (viz doručenka k č. l. 18). Správní orgán prvního stupně doručoval dne 18. 4. 2014 předvolání k ústnímu jednání rovněž přímo stěžovateli, který si jej dne 23. 4. 2014 převzal (viz doručenka k č. l. 12). Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že námitka stěžovatele, že nebyl řádně předvolán k ústnímu jednání, které se konalo dne 12. 5. 2014, je nedůvodná, neboť jemu osobně bylo předvolání doručeno dne 23. 4. 2014 a jeho zmocněnci dne 5. 5. 2014.

[27] Jde-li o rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o přestupku ze dne 12. 6. 2014, toto rozhodnutí bylo zmocněnci stěžovatele doručováno obdobně jako předvolání k ústnímu jednání. Nejprve bylo dne 18. 6. 2014 v 14:59 hod. odesláno elektronicky na adresu X (č. l. 28-29). Jelikož zmocněnec stěžovatele převzetí písemnosti podle § 19 odst. 8

správního řádu nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy (ani později) nepotvrdil, přistoupil správní orgán prvního stupně dne 19. 6. 2014 k doručování prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu trvalého pobytu zmocněnce stěžovatele, tj. na adresu P. 6, Č. a. 23/601 (viz doručenka k č. l. 25), a následně dne 23. 6. 2014 k doručování na adresu, kterou měl zmocněnec stěžovatele k datu doručování evidovanou v informačním systému evidence obyvatel jako adresu, na kterou mu mají být doručovány písemnosti (č. l. 27), tj. na adresu P.-N. M., M. 11/1482.

[28] Jakkoliv měl správní orgán prvního stupně poté, co převzetí písemnosti na elektronické adrese pro doručování nebylo adresátem potvrzeno, doručovat zmocněnci podle § 20 odst. 1 správního řádu nejdříve na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel jako na adresu, na kterou mu mají být doručovány písemnosti, a teprve poté (případně současně - shledal-li to v okolnostech projednávané věci za vhodné) na adresu trvalého pobytu zmocněnce; tato skutečnost nic nemění na tom, že krajský soud správně shledal, že k doručení rozhodnutí o přestupku zmocněnci stěžovatele došlo podle § 24 odst. 1 správního řádu dne 7. 7. 2014, neboť adresát nebyl při doručování na adrese, na které mu mají být podle evidence obyvatel písemnosti doručovány, dne 25. 6. 2014 zastižěn, a byl vyzván, aby si uloženou písemnost vyzvedl na poště ve lhůtě 10 dnů s tím, že zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 25. 6. 2014. Zásilka pak byla vložena do schránky dne 8. 7. 2014 (viz doručenka k č. l. 25). Správní orgán prvního stupně rozhodnutí o přestupku rovněž doručoval dne 19. 6. 2016 přímo stěžovateli, který si písemnost převzal dne 20. 6. 2014 (viz doručenka k č. l. 25). Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že námitka stěžovatele, že mu nebylo řádně doručeno rozhodnutí o přestupku, je nedůvodná, neboť jemu osobně bylo rozhodnutí doručeno dne 20. 6. 2014 a jeho zmocněnci dne 7. 7. 2014.

[29] Konečně pokud jde o rozhodnutí o odvolání, rovněž žalovaný své rozhodnutí nejprve dne 10. 10. 2014 v 12:25 hod. doručoval na adresu X, avšak elektronickou zprávu se nepodařilo odeslat, jak vyplývá z několika „print screenů“ neboli otisků obrazovky v neočíslovaném správním spise žalovaného. Žalovaný proto dne 13. 10. 2014 přistoupil k doručování zmocněnci stěžovatele prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu P.-N. M., M. 11/1482, kterou měl k datu doručování evidovanou v informačním systému evidence obyvatel jako adresu, na níž mu mají být doručovány písemnosti. K doručení zásilky došlo podle § 24 odst. 1 správního řádu dne 24. 10. 2014, tj. desátým dnem ode dne, kdy zásilka byla připravena k vyzvednutí, když adresát při doručování dne 14. 10. 2014 nebyl zastižěn, byl vyzván, aby si uloženou písemnost vyzvedl na poště ve lhůtě deseti dnů s tím, že zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 14. 10. 2014. Zásilka pak byla vložena do schránky dne 27. 10. 2014 (viz doručenka připojená ve správním spise žalovaného k jeho rozhodnutí). Ani v tomto případě Nejvyšší správní soud neshledal, stejně jako krajský soud, při doručování pochybení na straně žalovaného.

[30] K námitkám stěžovatele ohledně doručování na elektronickou adresu Nejvyšší správní soud předně podotýká, že k této otázce existuje již četná judikatura správních soudů, která ostatně vznikala na půdorysu obdobných případů se zcela totožným zastoupením na straně účastníků. V projednávané věci je třeba poukázat zejména na to, že správní orgány doručovaly všechny písemnosti na požadovanou elektronickou adresu X. Činily tak přitom opakovaně a nad rámec svých povinností, když zmocněnec nepotvrdil

převzetí první písemnosti. Jak totiž vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, např. z rozsudku ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015 - 42, ustanovení § 19 odst. 8 správního řádu je nutné vykládat tak, že správní orgán je povinen zasílat na požadovanou elektronickou adresu pouze první písemnost v řízení zasílanou adresátovi, resp. první písemnost zasílanou adresátovi od okamžiku, kdy tento požádal o doručování písemností na elektronickou adresu, a pokud účastník převzetí této písemnosti nepotvrdí, je správní orgán oprávněn všechny další písemnosti zasílat tomuto adresátovi tak, jako by o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Není tedy povinen se opětovně pokoušet o doručení písemnosti na elektronickou adresu adresáta (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2016, č. j. 7 As 312/2015 - 30).

[31] Obdobně neopodstatněná je i argumentace stěžovatele ohledně neexistence objektivních technických příčin, pokud jde o doručení rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud se zcela shoduje s posouzením krajského soudu, že šlo o systémový problém technického charakteru. Krajský soud ostatně vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015 - 26, v němž bylo uvedeno: „*Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že doménová jména či emailové adresy díky tzv. systému IDN (Internationalized Domain Names) již mohou obsahovat znaky národních abeced, přičemž dochází k rozšiřování využití takových znaků v emailových adresách (srov. např. Sondy do nitra internetu 195. IDN – domény s diakritikou. Veřejná správa č. 10/2010, str. 24). Na druhou stranu ovšem nelze vyjít z toho, že by využití diakritických znamének již bylo zcela standardní součástí všech domén a běžnou součástí adres užívaných pro elektronickou komunikaci (srov. např. vyjádření správce domény cz CZ.NIC na <http://háčkyčárky.cz>). Jestliže tedy žalovaný nemohl odeslat žalobou napadené rozhodnutí na stěžovatelem označenou elektronickou adresu, nestalo se tak v projednávané věci v důsledku jednorázového pochybení některého z jeho zaměstnanců či technické závady, ale v důsledku systémového problému technického charakteru. [...] Přestože právní úprava doručování podle správního řádu je konstruována na prioritě doručování na adresu zvolenou účastníkem (jeho zástupcem), nemůže volba doručovací adresy v elektronické podobě představovat jediný přípustný prostředek doručení určité písemnosti účastníkům (jejich zástupcům). Zvláště pokud je dána objektivní technická překážka, která není jednorázová či snadno odstranitelná, bylo by v rozporu se smyslem § 19 odst. 4 správního řádu, který má přispívat k urychlení řízení, formálně lpět na povinnosti doručovat výhradně elektronicky.“ Tyto závěry lze bez dalšího vztáhnout na projednávanou věc.*

[32] Řádné doručování písemností účastníků správního řízení, respektive jejich zmocněnců, představuje jednu ze základních záruk reálné možnosti ochrany jejich práv, která mohou být v těchto řízeních dotčena. Judikatura správních soudů proto soustavně a dlouhodobě klade na řádné a průkazné doručování ve správním řízení značný důraz (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2012, č. j. 7 Afs 18/2012 - 27, ze dne 3. 2. 2016, č. j. 2 As 284/2015 - 41, nebo rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 12. 2010, č. j. 16 A 5/2010 - 47). Na druhou stranu, Nejvyšší správní soud nemůže nevidět, že některé fyzické a právnické osoby, jejichž jedna skupina je soustředěna právě okolo osoby zmocněnce v nyní projednávané věci, vysoký standard nároků na doručování systematicky zneužívají. Zjevně přitom nejde o prosazování zákonného postupu správních orgánů k ochraně subjektivních práv zastoupených účastníků, nýbrž o nepokryté obstrukce. E-mailové adresy s diakritickými znaménky, zvolené pro doručování

(z nichž ani není potvrzováno dojití písemností) adresa pro doručování v zahraničí (na které se zmocněnec, již vzhledem k časové náročnosti svých aktivit v České republice, zjevně běžně nezdržuje a nezajišťuje zde přebírání písemností), adresa trvalého pobytu na ohlašovně úřadu městské části. Smyslem těchto praktik, známých Nejvyššímu správnímu soudu z již bezpočtu obdobných případů (kromě výše citovaných např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. ledna 2016, č. j. 1 As 104/2015 - 30), ani nemůže být nic jiného než vytváření komplikovaných procesních situací, jejichž více či méně úspěšné řešení správními orgány je následně napadáno ve správním soudnictví. To vše zjevně s jediným cílem: v maximu případů dosáhnout takového prodlužování správního řízení, aby došlo k zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím zákonné doby k jeho projednání. Takovému jednání ale správní soudy nemají a nemohou poskytovat ochranu.

[33] Již ve svém rozsudku ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 - 95, Nejvyšší správní soud konstatoval, že při výkladu institutu doručování je třeba postupovat s „*maximální mírou racionality*“ a nepřehlížet skutečnost, že „*svojí podstatou se jedná o komunikační prostředek, kdy doručení slouží k seznámení účastníků konkrétního řízení s určitými úkony, provedenými orgány veřejné moci. Jestliže tedy na straně jedné je nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), na straně druhé nelze přijmout formalistický přístup těchto účastníků*“.

[34] Námitky týkající se doručování jsou proto zcela nedůvodné.

IV.C K námitce neprokázání pachatele přestupku

[35] Stěžovatel dále činí spornými závěry krajského soudu týkající se námitky, že nebyl prokázán subjekt, tj. osoba, která se přestupku dopustila.

[36] Nejvyšší správní soud v této souvislosti předepisuje, že si je vědom skutečnosti, že rozšířenému senátu byla usnesením ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 As 24/2015 - 58, postoupena k rozhodnutí následující otázka: „*Je krajský soud povinen v řízení ve věcech správního trestání připustit jakákoliv tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový stav, s výjimkou tvrzení zjevně absurdních, irrelevantních a nesmyslných, třebaže takováto tvrzení a jim odpovídající důkazy nebyly bez zjevného důvodu uplatněny ve správním řízení?*“. Nejvyšší správní soud nicméně nyní projednávanou věc považuje za skutkově i procesně odlišnou od shora citované věci, neboť v nynější věci – na rozdíl od věci postoupené k rozhodnutí rozšířenému senátu – krajský soud stěžovatelovo tvrzení o tom, že přestupek nespáchal, připustil a vypořádal se s ním, resp. zhodnotil ho jako nevěrohodné a účelové; navrhované důkazy pak neodmítl *a priori* jako nepřípustné z důvodu pasivity stěžovatele v řízení před správními orgány, nýbrž proto, že neuvěřil již samotnému tvrzení, které tyto důkazy měly prokázat.

[37] Nejvyšší správní soud se s tímto právním posouzením krajského soudu ztotožňuje. Předně nutno zdůraznit, že krajský soud nehodnotil věrohodnost důkazu bez jeho provedení, jak naznačuje stěžovatel (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 As 241/2015 - 41), nýbrž hodnotil věrohodnost samotného tvrzení,

podle něhož přestupek měl spáchat nikoliv stěžovatel, ale jeho kamarád a zmocněnec v řízení před správními orgány P. K.

[38] Nejvyššímu správnímu soudu je stejně jako krajskému soudu z úřední činnosti známo, že P. K. vystupuje v řízeních o přestupcích opakovaně jako zmocněnec, přičemž jeho procesní strategie je – jak bylo ostatně již výše popsáno – založena prakticky výhradně na obstrukčním jednání. Stejně tak nutno podotknout, že rovněž obhajoba spočívající v tvrzení, že přestupek spáchal, resp. vozidlo řídil, nikoliv trestně obviněný účastník, ale jeho zmocněnec, se ve věcech, v nichž jako zmocněnec ve správním řízení vystupuje P. K., a v řízení před soudy advokát Jaroslav Topol, objevuje opakovaně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 47, odst. 19-20, nebo vymezení věci v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2015, č. j. 2 As 109/2015 - 21).

[39] Za těchto okolností a při celkové pasivitě stěžovatele, resp. jeho zmocněnce, v řízení před správními orgány, nelze než uzavřít, že nově vznesené tvrzení v řízení před krajským soudem o tom, že přestupek spáchal namísto stěžovatele jeho zmocněnec, je zcela nevěrohodné a ryze účelové. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že ani tato námitka stěžovatele není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

[40] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[41] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2016

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu